

Novo mesto, 3. julija 1974

Št. 8 Leto II

Novoteks

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

Delegacija iz Bayreutha

Pred dnevi je prišla na povabilo konference za družbeno aktivnost žena Novo mesto na obisk na Dolenjsko 13-članska delegacija članic SPD iz Bayreutha iz Zahodne Nemčije.

Gostje iz ZRN so si med enotedenskim bivanjem po širši Dolenjski ogledale več delovnih organizacij, kulturnih ustanov, šol, otroških vrtcev in kulturnih spomenikov. Med drugim so obiskale tudi tekstilno tovarno „Novoteks“ iz Novega mesta.

Po pozdravnih besedah tovariša Kovačiča so se žene najprej ustavile na konferenci v sejni dvorani. Ko smo jim na kratko razložili razvoj in perspektive Novoteksa na jugoslovanskem in svetovnem tržišču, so se pričele članice delegacije zanimati za nekatera konkretna vprašanja. Beseda je tekla o strukturi zaposlenih, osebnih dohodkih žena, rekreaciji, načinu in cenah letovanja za Novoteksove delavce, otroškem varstvu in nočnem delu tekstilk.

Po končani konferenci so si

članice SPD ogledale še proizvodnjo v naši tovarni. Ob

koncu obiska so vse žene pozdravile Novoteksove delavke in

jim zaželele še veliko delovnih uspehov.

Članice delegacije žena iz Bayreutha so z zanimanjem sledile razlagi o delovanju naših žena, o možnostih razvedrila in otroškega varstva ter še o nekaterih naših vsakdanjih problemih

Delavci tekstilne industrije v Franciji

Da bi vmili lanski obisk francoskih sindikatov tekstilne, usnjarske in obutvene industrije, je šestčlanska delegacija republiškega odbora sindikata tekstilne industrije odpotovala v Pariz. Delegacijo smo sestavljali delavci iz štirih slovenskih tekstilnih podjetij, prevajalec ter vodja tov. Jože Sintič, tajnik republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije.

Ob lepem in sončnem vremenu smo točno ob 16. uri poleteli z Dc-9 iz zagrebškega letališča. Vožnja je bila prijetna in zanimiva, še posebej, ker je bilo to moje prvo potovanje z letalom. Z višine 10.000 m sem občudovala pokrajino, ki se mi je pokazala v povsem drugačni obliki. Prijetno sem bila preseščena nad pogledom na pariško letališče Orly, na katerem je potekal zelo živahen promet.

Pod vodstvom glavnega sekretarja francoskih sindikatov tekstilne industrije, ki nas je sprejel na letališču, smo se odpeljali v Pariz. Že popoldne smo se sestali v njihovem sindikalnem domu in začeli

razgovore. Pogovor je tekkel o položaju delavcev v obeh državah in o našem delavskem samoupravljanju. Predvsem slednje je zanimalo gostitelje, saj se tudi njihovi sindikati zavzemajo, naj delavec dobi večje pravice. Pri njih je to težje, kajti Francija je kapitalistična država in podjetja so v zasebnih rokah. Na tem sestanku so nas seznanili s programom za naslednje dni našega bivanja. V njem so bili predvideni tudi obiski dveh tovarn izven Pariza ter pogovori s predstavniki sindikata.

Naslednji dan smo odpotovali z vlakom preko Lyona v Saint-Etienne, kjer je zelo močna industrija. V okolici mesta smo si ogledali usnjarsko in kemično tovarno. Seznanili so nas s procesom proizvodnje, ki je v usnjarski tovarni še precej zastarel. Po ogledu smo se s predstavniki sindikata pogovarjali o pogojih dela in socialnem položaju delavcev. Posebno pereče je vprašanje stanovanj, saj znaša povprečna najemnina tretjino do polovico delavčeve plače. Delajo od 8. do 17. ure. Od 12. do 13. ure

imajo čas za kosilo. Seveda pa ta ura ni všteta v delovni čas. V nekaterih obratih pa delajo tudi v štirih izmenah. Podjetja nimajo svojih menz, zato morajo delavci sami skrbeti za malico. Velika je tudi razlika med najnižjim in najvišjim osebnim dohodkom. Na splošno je zaposlenih manj žensk. Na nekaterih mestih, kjer bi lahko bile ženske, delajo moški. Nočnega dela za ženske nimajo. Žene imajo tudi pravico do porodniškega dopusta.

Sindikati se v tovarnah borijo za izboljšanje delovnih pogojev, vendar v tem niso dosegli velikih uspehov, ker so tovarne v zasebni lasti. V tem boju jim pomagajo delavski predstavniki, t. i. zaupniki, ki se zavzemajo za delavske pravice v kolektivu. V podjetjih imajo posebne odbore, ki imajo samo svetovalno vlogo in skrbijo za socialne pogoje. Za svoje delo so odgovorni sindikalnim organizacijam.

Naj omenim tudi to, da smo bili povsod pristržno sprejeti in da so naši pogovori tekli v prijateljskem vzdušju. Bili smo prva delegacija, ki si je lahko

ogledala tovarniške prostore, kar pri njih ni v navadi.

Francoske delavce je zanimalo naše samoupravljanje in vloga našega sindikata. Povedali smo jim, da imamo pri nas z novo ustavo in delegatskim sistemom zagotovljene večje pravice, da odločamo o svojem delu in dohodku.

Za ogled samega Pariza nismo imeli veliko časa. Ogledali smo si nekaj pomembnih spomenikov in se peljali s podzemno železnico, imenovano metro. Od kulturnih prireditev smo si ogledali predstavo znanega pariškega baleta.

Ta obisk, ki je trajal od 17. do 22. junija, mi bo ostal v trajnem spominu. Izmenjava izkušenj s francoskimi sindikati bo koristila obema stranema; njim, da se bodo lažje borili za večje delavske pravice, mi pa smo videli, v kakšnih pogojih delajo njihovi delavci in bomo znali še bolj ceniti našo socialistično samoupravno družbo in vse pravice, ki nam jih le-ta zagotavlja.

FANI KRANJC

NOVO NADOMEŠČA STARO...

Pred dnevi smo lahko videli, kako odvažajo iz tkalnice že močno izrabljene in bolj ali manj dotrajane tkalske stroje „Schwab“.

Vsi – v tkalnici jih je bilo 20 – so stari približno 40 let, v Novoteksu pa so delali 29 let. V tem času so delavci stkali na njih okoli 7 milijonov metrov blaga! Na njihovo mesto so že prišli najnovejši tkalski stroji znamke „Sulzer“, ki stkejo na dan do 4-krat več blaga, imajo pa še celo vrsto prednosti: rabijo 3-krat manj delovne sile, porabijo manj električne energije in maziva ter zavzamejo manj prostora. In kar je najvažnejše: blago, stkano na Sulzerjih, je veliko kvalitetnejše. 12 novih strojev je bilo montiranih v rekordnih 7 delovnih dneh. Izkazali so se namreč naši pomožni vzdrževalci Franc Krakar, Mirko Bajec, Bogdan Mali, Drago Žuček ter še nekateri.

Ker so nekateri delavci v tkalnici delali na teh strojih vrsto let, smo jih povprašali, kako so bili zadovoljni z njimi, koliko so naredili na njih in če jim je kaj žal, ko gredo njihovi dolgoletni prijatelji v zasluženi „pokoju“.

Odgovorili so nam takole:

kakšno bojznijo sprejemali „kupe železa“; in prav za te stroje lahko rečemo, da so se že nekajkrat amortizirali. Čeprav smo delali na njih nekoliko slabša blaga in količinsko tudi 3 do 4-krat manj kot „Sulzerji“, smo ga vseeno stkali na enem stroju okoli 60 metrov na dan.“

„upokojenimi“ najbolj zadovoljna. Navadila sem se, spoznala sem vse njihove slabosti in napake, tako da sem jih lahko odpravljala. Po mojem je bilo blago, stkano na teh strojih, odlično. Kljub temu da so sedaj pogoji in stroji v Novoteksu boljši kot pred leti, sem raje delala na starih strojih.“

MAGDA ZUPANČIČ: „S starimi stroji sem delala 17 let. Bila sem zelo zadovoljna. Mogoče bi tudi zamenjala s „Sulzerjem“, toda 4 izmene so za žensko le nekoliko prehuda obremenitev. V zadnjem času so se stroji že velikokrat pokvarili, bili so tudi nekajkrat počasnejši od najnovejših, vendar sem si

PAVLA PANGRE: „19 let sem delala na sedaj že odsluženih tkalskih strojih. Včasih sem bila jezna, kadar mi je bilo najhujše, sem tudi jokala. Seveda pa je bilo pri delu največ lepih trenutkov. Normo sem vedno dosegala, če pa je bilo vse v redu, sem jo tudi presegala. Delam še naprej v tkalnici; če bi mi ponudili delo na „Sulzerju“, ga zaradi 4 izmen ne bi sprejela, čeprav so ti stroji sodobnejši in 4-krat hitrejši od prejšnjih.“

lahko med delom tudi malo odpočila. Moj stroj je imel približno 74.000 obratov v minuti, „Sulzer“ pa jih ima skoraj 4-krat več. Hrup me pri delu v tkalnici ni nič motil.“

BOŽA ILER: „V 26 letih, kolikor sem v Novoteksu, se je pri delu ob tkalskem stroju pripetilo marsikaj zanimivega. Tako sem se privadila nanj, da mi je bilo zelo hudo pri srcu, ko so ga odpeljali na „zadnjo pot“. Sedaj delam kot vdevalka, toda če sem odkrita, moram reči, da sem bila prej bolj vesela. Normo, 15-18 metrov blaga v osmih urah, sem vedno dosegala, ker pa so včasih stroji tudi nagajali, sem takrat delala tudi med malico.“

MARIJA ŠVENER: „Delo v tkalnici je zaradi nočnega dela naporno, vendar delam tukaj že več kot četrto stoletje. Žal mi je, da ni starih strojev več v tkalnici, čeprav so se v zadnjem času pojavljale že večje in manjše okvare. V glavnem sem vedno presegala normo. S „Sulzerjem“ bi lahko naredila več, vendar kljub temu ne bi zamenjala. Ko grem vsak dan na delo, mi je kar hudo, ko vidim dotrajane stroje, kako samevajo na tovarniškem dvorišču.“

M. Gošnik

BOJAN ČEH: „Tkalske stroje smo nabavili kmalu po vojni. Tudi sam sem delal vrsto let na njih. Še danes se spominjam, kako smo takrat z ne-

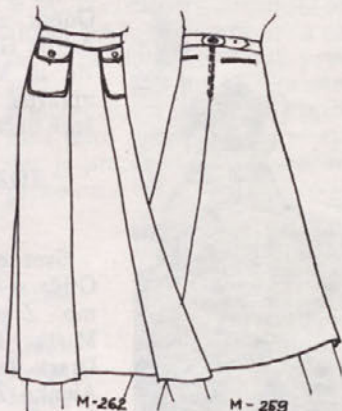

MINKA ŠVIGEL: „V Novoteksu sem že od 1946. leta, na teh strojih pa sem delala 27 let. Čeprav sem delala že na različnih tkalskih strojih, sem bila z

mantičnih ali športnih krojev. In prav takšna so tudi Novoteksova krila, ki nas bodo spremljala to poletje. V njih se bomo počutile na moč prijetno.

Športni model 262 je ukrojen iz tkanine Aco, model 259 pa je izdelan iz tkanine Stanko. Oba sta v prijetnih modnih barvah, izdelana pa sta za staro in mlado.

T.

Modni kotiček

Moda za letošnje poletje združuje nekaj lastnosti, ki jim je težko določiti vrstni red, naštejemo jih pa lahko: očiten je močan pečat tridesetih let; linija in izbira blaga igrata pomembno vlogo; poseben podarek je na dolžini – pokrita kolena; mnogo pletenih modelov; luknjičasti vzorci; odtenki naravnih (nebarvnih) vlaken, zelo majhni vzorci in nejasni cvetovi.

Letošnje poletje se navdušuje za najrazličnejša krila bolj ro-

Na zborih delovnih ljudi v naših temeljnih organizacijah združenega dela ter delovni skupnosti skupnih služb smo pred štirinajsti dnevi sprejeli nove statute TOZD, delovne skupnosti skupnih služb in podjetja.

Vsebina statuten TOZD in delovne skupnosti skupnih služb podjetja je določena predvsem s 46. členom zakona o konstituiranju. Statuti zlasti določajo: ime, sedež in dejavnost TOZD ter skupnih služb, organe ne upravljanja TOZD ter skupnih služb, delovski svet in komisije na področju delovnih razmerij. Nadalje določajo način njihovega oblikovanja, trajanje mandata njihovih članov, njihovo delovno področje in odgovornost, razporejanje dohodka, ustanovitve in delovanje delavske kontrole, informiranje, način sprejemanja sprememb in dopolnitev statuta ter drugih splošnih aktov temeljne organizacije ter skupnih služb.

Statut podjetja, ki je bil prav tako sprejet na zborih TOZD in skupnih služb, je po svoji vsebini podoben statutom TOZD, na drugi strani pa tudi dosedanjemu statutu podjetja, seveda ob upoštevanju, da najnovejša določbe, to je določbe, ki se nanašajo na poslovanje podjetja, organizacijo podjetja ter na medsebojne odnose med deli podjetja, sedaj ureja samoupravni sporazum o združitvi in je tako statut podjetja podrejen temu sporazumu. Določa pa nove organe na nivoju podjetja in njihove pristojnosti, ki so v precejšnji meri drugačne, kot so bile dosedanje pristojnosti organov podjetja.

Delovski svet podjetja, ki smo ga izvolili na volitvah lani decembra, je sestavljen iz delegatov TOZD in skupnih služb podjetja ter ne odloča več o delovnih razmerjih, sredstvih, z izjemo skupne porabe, in o drugih neodtujljivih pravicah delavcev, ki jih le-ti uresničujejo na ravni TOZD. Delovski svet podjetja ima svoj izvršni odbor, ki pripravlja seje delavskega sveta in izvršuje njegove sklepe. Direktno izvoljen organ podjetja je odbor za družbeni standard, ki odloča o vseh vprašanih

družbenega standarda, ki niso s tem statutom dana v pristojnost delavskemu svetu. Na nivoju podjetja pa je tudi komisija za samoupravno delavsko kontrolo, ki jo sestavljajo predstavniki TOZD in skupnih služb.

V nove samoupravne organe so bili izvoljeni:

TOZD STREŠNIK

Komisija za delovna razmerja: Darko Oberč, Anton Tramte I in Neža Dulc. Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti: Jože Jerman, Alojz Luzar in Albin Debevc. Komisija za osebne dohodke: Slavko Avsec, Fani Hočevar in Albin Jordan. Odbor za družbeni standard: Marjan Mlakar, Franc Gruden in Ivan Baškovič. Samoupravna delavska kontrola: Janez Kastelec.

TOZD TKANINA

Svet enote predilnice: Karel Barbič, Peter Bukovec, Jože Ferbežar, Martin Banič, Štefan Klobučar, Ljubo Jenko, Albin Bojanc, Drago Novak, Franc Franko, Emil Parelj, Jože Knafelj, Alojz Blažič, Silva Les, Peter Privšek, Ana Razpotnik, Ivanka Jakše, Franc Sitar, Marija Červan, Marija Levstik, Franc Zupančič in Cveto Fink. Svet enote priprave: Darinka Jerič, Marija Resnik, Cveto Cujnik, Viktor Brudar, Vera Fišter, Alojz Žizek, Štefka Skubic, Štefka Šobar, Silva Kuznjak, Tončka Gorenc, Joža Svetlin, Marija Kočjaž I, Milan Radovanovič, Franc Ilijaš, Marija Novak I, Stane Pureber, Drago Mihalič in Janežič Evstahij. Svet enote tkalnice: Franc Kuplenk, Slavko Hočevar, Zofka Poljanc, Ivanka Pavlič, Ana Luzar, Milka Rapuš, Alojz Samec, Mimi Žonta, Drago Nedeljko, Martina Koračin, Ivanka Štepec, Alojz Gorenc, Draga Pate, Ana Ban,

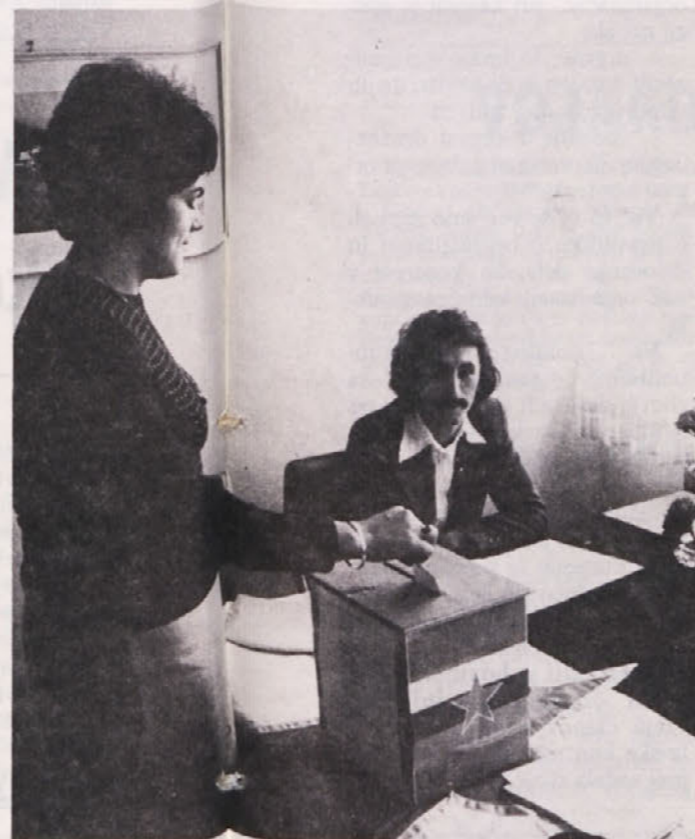

Volišče skupnih služb, kjer so volili tudi delavci investicijsko-vzdrževalnega sektorja

Anton Kobe, Srečko Serčič, Marija Šinkovec, Jože Staniša in Bogdan Mali. Svet enote oplenitilnice: Dana Hrastar, Franc Regina, Ivanka Berus, Joža Klemenčič, Jožefa Mavser, Rudi Žagar, Metod Žagar, Franc Florjančič, Zlatko Božič, Ana Kralj, Marija Gril, Brane Avbar, Fani Zupančič, Jožefa Jakše, Ana Berus, Ivanka Jerič, Rok Miklič, Martina Ambrožič, Draga Kajtazovič, Rozi Sitar, Boris Udovič, Marija Slak in Stane Kolenc. Komisija za delovna razmerja: Ivan Ivkovič, Franc Pavlin, Rezka Žagar, Štefka Kranjčič in Marija Sitar. Komisija za osebne dohodke: Slavka Bogovič, Marjan Somrak, Matija Kramar, Franc Primc in Anton Kos. Komisija za ugotavljanje kršitev obveznosti: Franc Sitar, Stane Bobnar, Ida Blažič, Viktor Šlajkovec in Slavka Koželj. Odbor za družbeni standard: Mimi Bučar, Bojan Florjančič in Jože Novak. Samoupravna delavska kontrola: Vlado Dular.

TOZD KONFEKCIJA - VINICA

Svet enote: Milan Radovanac, Anica Šterk, Martina Gornik, Martin Kadič, Anica Flajnik, Vlasta Gornik, Fanika Malerič, Ivan Vranič, Janko Barkovič, Bogdan Jambrošič, Anica Čadonič, Mladen Radočič, Dani-

Eno izmed volišč TOZD Tkanina v kontrolnem sektorju

na Jarnevič, Marija Simčič, Anica Flajnik, Ivan Tomašič, Čedo Rajšič, Marica Starešinič I, Marica Čemas, Branko Flajnik, Marica Starešinič II, Viljenka Flajnik in Jožica Belko. Komisija za ugot. kršitev obveznosti: Nedeljko Žučak, Milena Perko in Ivan Štefančič. Komisija za OD: Anica Šterk, Martina Gornik in Marija Čemas. Komisija za del. razmerja: Anica Čadonič, Martin Kadič in Anica Flajnik. Odbor za medsebojna razmerja: Vlado Grdun, Franc Mukavec in Ines Skočir. Odbor za družb. standard: Fanika Malerič.

SKUPNE SLUŽBE

Delovski svet: Agata Dular, Mimica Seničar, Milena Mavsar, Štefka Bele in Tilka Žigante ter Stane Parkelj, Slavko Koprivnik, Jože Udovič ml, Ignac Dravinc, Franc Božič in Jože Jerman. Komisija za del. razmerja: Herman Koprivnik, Marija Aš in Ivan Springer. Odbor za OD: Leopold Pečarič, Slavka Čeh in Anica Blažič. Komisija za ugot. kršitev obveznosti: Janez Mavsar, Jože Fenc in Lojzka Dragan. Odbor za družbeni standard: Rajko Kunčič, Marija Kondra in Milojka Zadkovič. Samoupravna del. kontrola: Udovič Marija (centralna) ter Milan Jakše, Justin Kranjčič, Marija Udovič, Martin Drgan in Franc Berlan.

V našem poročilu niso zajeti podatki TOZD Trgovina in Konfekcija Trebinje. O teh podatkih vas bomo obvestili v prihodnji številki.

USPEŠEN MAJ V KONFEKCIJI

V mesecu maju so v konfekciji proizvedli 99.869 kosov konfekcijskih izdelkov, to je 18.929 kosov več kot v istem mesecu lani. To pomeni, da je letošnja proizvodnja v maju večja od lanskoletne za 23 odst. Od skupnega števila proizvedenih izdelkov je obrat v Novem mestu proizvedel 45.452 kosov ali 46 odst. celotne proizvodnje, ostalo pa obrata v Trebinju in na Vinici.

Fakturirana realizacija v maju je:

domači trg	8.919.411,19 din
trgovine	447.558,26 din
izvoz	1.053.764,05 din
skupaj	10.420.733,50 din

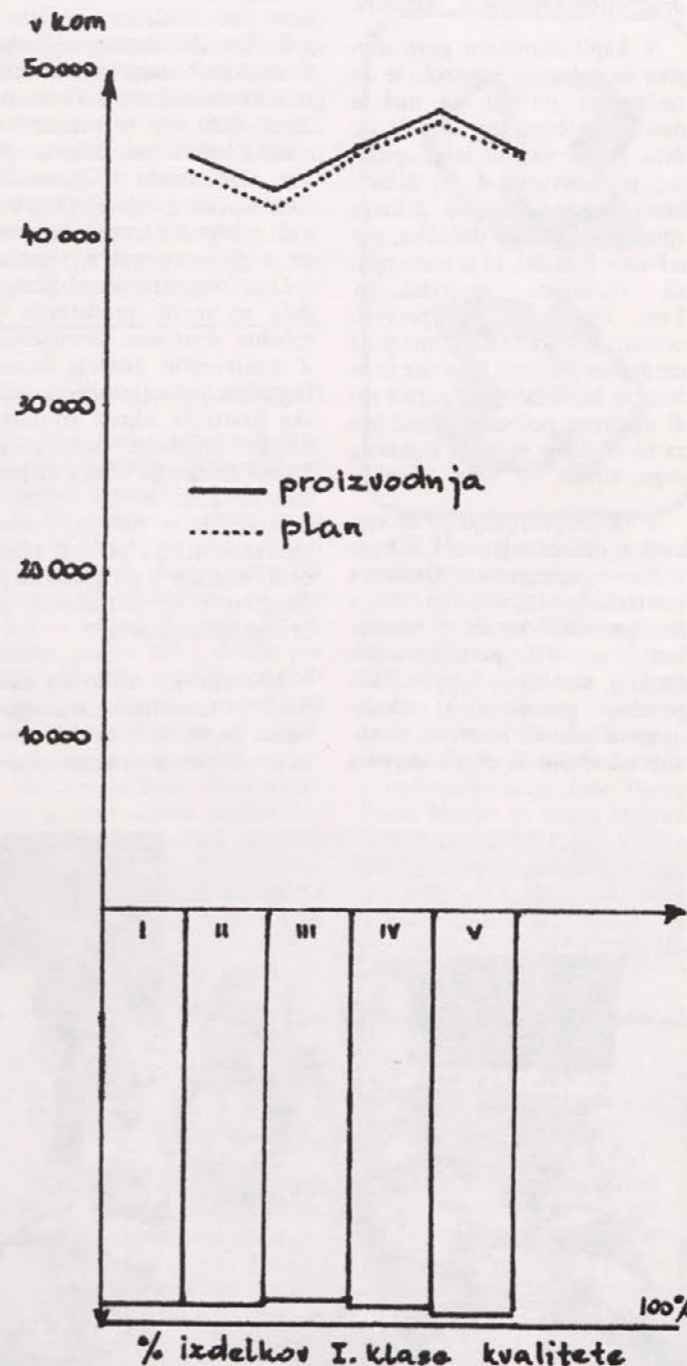
Plačana realizacija v maju je doslej v tem letu največja:

domači trg	8.636.501,50 din
izvoz	3.823.561,25 din
skupaj	12.460.062,75 din

Kupci so pri plačevanju faktur koristili za 544.048,30 din skonta. Skupne terjatve so se v primerjavi z mesecem aprilom zmanjšale in znašajo 25.761.261,09 din, medtem ko so bile v aprilu 28.414.696,79 din. Terjatve so se zmanjšale zaradi večjega deviznega priliva, to pomeni, da se je zmanjšal saldo terjatev v izvozu. V zvezi s terjatvami lahko omenimo tudi to, da je znašal koeficient obračanja skupnih terjatev v prvem tromesečju leta 1974 1,27, kar pomeni, da so kupci plačevali povprečno v 70 dneh. Na domačem trgu je bil ta koeficient 1,71, kar pomeni, da so domači kupci plačevali povprečno v 53 dneh. Slabši pa je bil koeficient v izvozu, ki je znašal 0,62, kar pomeni, da so inozemski kupci plačevali povprečno v 145 dneh. Moramo pripomniti, da inozemski kupci sicer hitro nakažejo denar, vendar je proces vnovčenja čekov preko bank daljši.

Poglejmo si še tabelo in diagram, ki prikazujeta petmesečno proizvodnjo konfekcijskih izdelkov v novomeškem obratu:

Kt

Mesec	Plan/kom	Proizv/kom	Indeks izvrš.	Klasa v %				Škart	Zaposleni
				I	II	III	IV		
Januar	44000	45000	102	95,20	3,89	0,56	0,21	0,14	341
Februar	42000	43019	102	95,10	4,88	0,99	0,65	0,35	357
Marec	45100	45773	101	94,51	3,66	0,72	0,66	0,45	357
April	47150	47853	101	95,58	3,39	0,49	0,38	0,16	357
Maj	45100	45452	101	97,09	2,19	0,39	0,29	0,04	352
Skupaj	223350	227097	102						

Tako so oddajali svoje predloge delavci v Novoteksovi predilnici

TOZD KONFEKCIJA - NOVO MESTO

Svet enote konfekcije: Ana Gričar, Zdravko Mazovec, Samo Zupančič, Jože Novak, Martin Radež, Jože Gačnik, Dragi Jančar, Ivanka Miklič, Alenka Železnik, Ana Resnik, Jože Rozman, Marija Saje, Slavka Korbar, Marija Hervol, Marija Zaletelj, Marija Šiško, Joži

TOZD PREDILNICA METLIKA

Komisija za osebne dohodke: Dragica Butala, Ivan Bevk, in Henrich Sušenj. Komisija za delovna razmerja: Barica Božič, Ivanka Matjašič in Daniel Starac. Komisija za kršitev delovnih dolžnosti: Jože Kočevar, Vinko Lužar in Anica Štefanič. Odbor za družbeni standard: Anton Gregorčič, Jože Matekovič in Martina Geršič. Samoupravna delavska kontrola: Jože Suštar.

Samoupravna delavska kontrola

Že dobro leto vse pogosteje govorimo o samoupravni delavski kontroli. Kaj je to?

Delavska kontrola je stara toliko, kot organizirano delavsko gibanje. Boj delavskega razreda za kontrolo nad proizvodnjo in potrošnjo spremlja organizirano delavsko gibanje že desetletja. Toda konkretna vsebina in oblika delavske kontrole se spreminjata, ker sta odvisni od družbenoekonomskih odnosov.

V kapitalističnem gospodarstvu so delavsko kontrolo še do nedavnega omejili na nadzor nad uresničevanjem pravic do dela. Šele v zadnjih letih opažamo prizadevanja, da bi delavci imeli pravico vsaj do delnega vpogleda v delitev dobička, posebno v tisti del, ki je namenjen za razširjeno reprodukcijo. Tam, kjer so delavci prevzeli oblast, je kontrola usmerjena predvsem v obtok kapitala in se šele po nacionalizaciji razširi tudi na druga področja. Značilno za to obdobje je, da je kontrola organizirana od vrha navzdol.

V samoupravljanju pa se vsebina in oblika delavske kontrole bistveno spremenita. Delavska kontrola je nujno vključena v družbenoekonomske odnose kot ena najpomembnejših funkcij samoupravljanja. Zato posebej govorimo o samoupravni delavski kontroli, ki novim odnosom ni niti nadrejena

niti podrejena. V samoupravnih družbenoekonomskih odnosih delavci upravljajo s proizvodnjo in s potrošnjo in nimajo samo nadzora nad obema.

Samoupravna delavska kontrola pomeni v najširšem smislu in najširšem obsegu njene funkcije posebno obliko družbene samozaščite in predstavlja neločljivi del samoupravljanja v družbenoekonomskih odnosih v naši socialistični družbeni ureditvi. Zato si je ne moremo zamisliti ločene od sistema splošne družbene samozaščite. Samoupravna delavska kontrola tudi v ožjem pomenu besede in če jo gledamo zgolj v mejah določene organizacije združenega dela še vedno predstavlja del splošne družbene samozaščite. Z delovanjem znotraj delovne organizacije samoupravna delavska kontrola hkrati izpolnjuje naloge družbene samozaščite. Pismo izvršnega biroja in predsedstva ZKJ je opozorilo na nujnost, da se tudi tej funkciji samoupravljanja posveti pozornost, kakršna ji gre glede na pomembnost in aktualnost področja njenega dela.

Medtem ko lahko za druge funkcije samoupravljanja ugotovimo, da so se ustrezno razvile in utrdile, tega za samoupravno

delavsko kontrolo žal ne moremo trditi. Vzrok temu ni toliko v pomanjkljivi pravni osnovi kot v premajhni intenzivnosti politične akcije. Pravno osnovo za ustanovitev in delo delavske kontrole najdemo namreč že v zakonu o samoupravljanju iz leta 1950. Tudi kasneje lahko najdemo take določbe in priporočila. Ta pravica delavcev je zapisana tudi v ustavi iz leta 1963, pozna jo zakon o podjetjih, najdemo jo v resoluciji II. kongresa samoupravljalcev in sklepah 36. seje predsedstva ZKJ.

Nova ustava — tako zvezna kot republiška — je glede delavske kontrole zelo konkretna. Samoupravna delavska kontrola je ustavna kategorija. O njej govori 132. člen ustave Socialisti-

čne republike Slovenije, iz katere povzemamo naslednje:

„Delavci v temeljni organizaciji in drugih organizacijah združenega dela imajo pravico in dolžnost, da za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic uveljavljajo samoupravno delavsko kontrolo neposredno, po organih samoupravljanja organizacije in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole.

Organ samoupravne delavske kontrole nadzira:

- izvajanje statuta in drugih samoupravnih aktov organizacije ter samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov,
- izpolnjevanje delovnih in samoupravljalških dolžnosti delavcev, organov in služb organizacije,

- ali se odgovorno ter družbeno in ekonomsko uporabljajo družbena sredstva in se tako razpolaga z njimi,

- izvajanje načela delitve po delu pri razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke,

- uresničevanje in varstvo pravic, delavcev v medsebojnih razmerjih in nadzorstvo v organizaciji ter

- uresničevanje drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov.

Organ samoupravne delavske kontrole ima pravico in dolžnost, da z ugotovljenimi pojavi in svojim mnenjem seznanja:

- delavce, organe in službe organizacije, pri katerih je opazil napake,

- organe, ki imajo v organizaciji pravico in dolžnost, da jih odpravijo, kakor tudi da

- sodeluje z organi družbene nadzorstva in z drugimi organi kontrole.“

Vse to in še več smo zapisali v pravilniku o organiziranju in delovanju delavske kontrole v naši organizaciji združenega dela.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij smo na zborih delovnih ljudi izvolili po 5 članov v vsaki TOZD in delovni skupnosti skupnih služb ter 6-člansko komisijo za vse podjetje. Komisijo smo izvolili, ne moremo pa se pohvaliti, da so te komisije že pričele delati. Članom delavske kontrole bomo morali v začetku njihovega delovanja pomagati.

Dogovoriti se bomo morali o obliki dopolnilnega izobraževanja članov samoupravne delavske kontrole, da bi le-ta čim prej začela svoje delo.

Deka

Za lepe nasade zelenja ter rož, ki so na tovarniškem dvorišču, skrbi vedno nasmejani Franc Ljubi, delavec investicijsko-vzdrževalnega sektorja

V pričakovanju podražitev tekstila

Pred kratkim je zvezni izvršni svet sklenil „liberalizirati“ cene tekstilnih izdelkov. Tako, da bi se letos te cene zvišale povprečno za 20,9 odstotka. Zvezni organi očitno računajo, da se zaradi velikih zalog, ki jih ima tekstilna industrija, zlasti zalog konfekcijskega blaga, cene takšnih vrst tekstila zaradi prevelike ponudbe ne bodo mogle kaj prida zvišati.

Tekstilni sejem v Leskovcu

V začetku junija je bil v Leskovcu sejem tekstila in tekstilnih strojev, na katerem je sodeloval tudi „NOVOTEKS“.

Na tej veliki prireditvi so vsi jugoslovanski proizvajalci tkanin prikazali svoje izdelke iz novih kolekcij.

Lahko rečemo, da je imela naša tovarna skoraj najlepše urejen in obiskan razstaveni prostor. Številnemu občinstvu smo prikazali blaga iz kolekcije pomlad-poletje 74/75 ter hlače. Tkanine so bile iz polyester/volne in jerseyja ter iz 100 odst. polyestera in acril/volne.

Na razstavi tekstilne opreme pa smo si lahko ogledali pletilne stroje in mize za pregled blaga – skratka, novosti in izboljšave v tekstilni industriji.

Lani so se zelo podražile surovine, ki jih rabi tekstilna industrija. Ko so preučevali vpliv teh podražitev na izdelke jugoslovanske tekstilne industrije, je letos aprila zvezna gospodarska zbornica ugotovila, da bi se morale cene tekstila pri nas povečati povprečno za 30 odstotkov.

Toliko podražitev bi bilo iz različnih, čeprav ne preveč trdnih razlogov najbrž težko uresničiti. Če so ti odstotki stroškov zanesljivo in natančno izračunani, pa je tudi težko pričakovati, da bi jih mogla tekstilna industrija poravnati sama. Zato predlagajo tekstilci dva ukrepa, ki pa bi oba prizadela mošnjo zveznega proračuna.

Predlagajo znižanje, oziroma celo odpravo carin na tekstilne surovine, ki pa jih večinoma posredno bodisi neposredno uvažajo. Drugi olajševalni ukrep pa naj bi bilo znižanje prometnega davka za toliko, kolikor so dražje surovine. Tudi ta ukrep bi prizadel republiški in zvezni proračun. Delež tekstilne industrije v jugoslovanski proizvodnji pa ni majhen, zato bi bili takšni „popusti“ znatni.

Zvezni organi zahtevajo od tekstilcev, naj sklenejo družbeni dogovor o novih cenah. O tem govori tudi ustava. V tem položaju pa to – kot kaže hitrost urejanja in sedaj tudi določitev ravni cen – zveznim organom tudi sicer ustreza, ker se s tem odlaga ureditev vprašanja. Tekstilci pa zahtevajo takojšnjo sprostitev cen. Opozarjajo na izčrpavanje tekstilne industrije in na nizke osebne dohodke. Na vroč položaj v tekstilni industriji pa kaže v teh dneh tudi opozarjanje na nočno delo žensk v tej industriji, ki ga Jugoslavija, kljub podpisani mednarodni konvenciji, še ni odpravila.

Pričakovanje pohlevne rasti cen zaradi velikih zalog tekstilne industrije najbrž ni najbolj trdno. Prav tako ne

more biti trdno pričakovanje letošnje podražitve tekstilnih izdelkov za 20,9 odstotka, ker so letošnje majske cene tekstilnih izdelkov v primerjavi z lanskimi majskimi že višje. Sicer pa, kot kaže, tudi takšno napovedano povečanje, brez drugih olajšav, ne bo izvleklo tekstilne industrije iz težav. Zlasti pa je ne bo izvleklo odlašanje ukrepov.

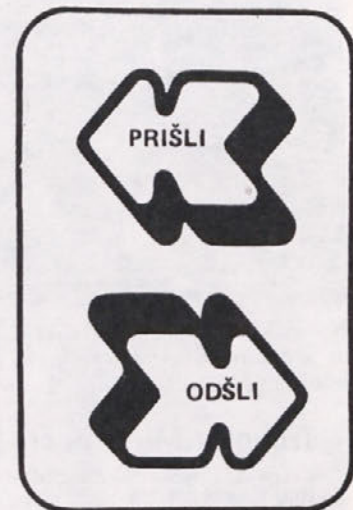
TEKMOVANJE V AVSTRIJI

8. in 9. junija je bilo v Avstriji veliko gasilsko tekmovanje v srebrni in bronasti skupini.

Naše gasilsko društvo se je prijavilo tokrat na oba razpisa: na bronastega in srebrnega. Na tekmovanju smo uspeli, saj smo z dobro pripravljenimi in izvežbanimi gasilci ter z veliko požrtvovalnostjo osvojili obe odličji. Kot posebno pohvalo za dosežena rezultata pa smo dobili še lep spominski pokal.

Na tem velikem tekmovanju smo se tudi veliko naučili. Na delu smo lahko videli nad 250 desetih, katerim je osnovno vodilo na tekmovanjih disciplina in red ter visoka borbena in športna morala.

Sv

Od 25. maja do 25. junija so v tekstilno tovarno „Novoteks“ prišli: v konfekcijo: Milan Podgornik in Marjan Weiss; v predilnico: Florjan Matoh, Milorad Stojanović, Anton Luzar, Anton Štrukelj in Janez Pozvek; v menzo Martina Kukec; v skupne službe Breda Podržaj ter v oplemenitilnico Jože Pavlin, Franc Mavsar in Marta Mahnič.

V istem obdobju pa so Novoteks zapustili naslednji delavci: iz predilnice Ljubomir Skupek, iz oplemenitilnice Marjana Gazvoda ter iz konfekcije Jelka Novak in Marija Bačar.

VOJAKOVO PISMO

Tokrat smo dobili dve pismi iz Leskovca in iz Skopja.

Najprej nas vse kar najlepše pozdravlja Anton Iler, ki služi vojaški rok v Leskovcu. Opisal nam je kraj, na katerega se je že kar privadil. Anton je bil tudi na zadnjem tekstilnem sejmu in je bil še posebno navdušen nad Novoteksovim razstavnim prostorom. Čestital nam je še za osvojeni zlati medalji, priznanja in

diplome, ter nam želi še veliko podobnih uspehov.

Kot drugi pa se je ponovno oglašil Branko Bec iz trgovine v Bršljinu. Zahvalil se je za zadnje številko glasila „Novoteks“, ki ga je močno razveselila, saj je lahko v oddaljenem Skopju prebiral o domačem kraju in tovarni. Ob koncu je vse prav lepo pozdravil, še posebno pa TOZD Trgovino.

Poškodbe pri delu

Od 25. maja do 25. junija je bilo službi za varstvo pri delu prijavljenih 5 poškodb.

Poškodovani so se: v šivalnici Janez Žagar, v predilnici Marjan Poglajen in v novomeški konfekciji Ivan Keser, Srečo Stefanovski in Marija Lešnjak.

Tudi tokrat je bilo največ poškodb zaradi nepazljivosti ter premajhnih delovnih izkušenj.

Zaradi omenjenih poškodb je bilo približno 60 dni izostankov z dela, kar je okoli 12 dni na poškodb. Resnost poškodb je precej majhna, kar nam pove tudi podatek o izostankih z dela.

Zaradi tega priporočamo, da tudi v bodoče delate previdno ter da upoštevate varnostne predpise. Hm

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Od 21. maja do 15. junija 1974 so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri naslednji Novoteksovi delavci: Štefka Kulovec (do sedaj že 5-krat), Peter Kumer (20), Marija Špiler (10), Ivan Barbo (25), Franc Franko (11), Miha Gošnik (3), Ivan Ašič (4), Jože Smrekar (12), Marija Jaklič (6), Alojz Šurla (7), Martina Fink (8), Andrej Počrvina (3), Breda Jakše (2), Bojan Florjančič (21), Cirila Udovič (2), Pavel Blatnik (3), Ivan Žunič (3), Anica Ban (12), Jožefa Franko (2), Viktor Potočnik (1), Alojz Rastohar (3), Jože Berkopec (9), Rihard Resnik (12), Jože Cimermančič (5), Stane Bobnar (9), Tilka Košir (2), Ivan Pavlič (10), Marija Zarabec (14), Alojz Hrastar (10), Marija Bozovičar (12), Alojz Zoran (14), Franc Murgelj (5), Anica Župevec (25), Franc Iljaž (6), Peter Mali (6), Pepca Šetina (5), Marija Červan (4), Jože Luzar (8), Tomaž Potočar (6), Vesna Blatnik (1) in Magda Zupančič (8).

Nadaljevanje DŠI

V nadaljevanju delavskih športnih iger, kjer tekmujejo tudi naši športniki, je bilo doseženih nekaj dobrih rezultatov.

Pri moških je v odbojki Novoteks premagal Iskro iz Novega mesta z 2:1 in se že uvrstil v finalni del tekmovanja, ki bo na sporedu v jeseni. Nogometaši so v prvem finalnem srečanju pre-

magali KZ Krko s 4:1, tekma z IMV pa je bila preložena. Dekleta so se v odbojki letos veliko bolje izkazala kot prejšnja leta. V zadnjem kolu so sicer izgubile srečanje s prvakom Novolesom z 2:0, vendar so se vseeno uvrstile na tretje mesto. Tekmovanje v drugih disciplinah se še niso začela.

Novoteksova ekipa v odbojki je bila lani zmagovalec DŠI, letos pa se je ponovno uvrstila v finale. Naši fantje bodo nastopili tudi na letošnji tekstiliadi v Subotici

Troboj v Mirni peči

V okviru priprav za republiško tekstiliado v kegljanju se je ekipa Novoteksa pomerila na kegljišču v Mirni peči z zelo močno ekipo Krke (prvak Novega mesta) ter z domačinom.

Tekmovali so v dveh borbenih nastopih. Najboljšo igro so prikazali naši tekmovalci, ki so tudi zmagali. Novoteks je bil prvi z 811 podrtimi keglji (396, 415), druga je bila Krka 798 (404, 394), zadnja pa je bila Mirna peč 741 (353, 388).

Najboljši posamezniki v Novoteksovi ekipi so bili: Štefan Klobučar (106), Jože Udovič (95) in Slavko Dravinec (93).

SL

Uspeh nogometašev

Novoteksovi nogometaši so nastopili na turnirju v malem nogometu, ki je bil v Lokvah pri Črnomlju. Na njem je sodelovalo 9 ekip iz vse Dolenjske.

Največ uspeha so imeli prav igralci Novoteksa, ki so vse svoje nasprotnike zaslužno premagali. Za nagrado so dobili lep pokal ter diplomu.

Rezultati: Lokve - Novoteks 4:5, Novoteks - Dragovanja vas 8:3, Semič - Novoteks 4:6 in finalno srečanje Novoteks - Vinica 11:8.

Za Novoteks so igrali: Radovanič, Sarič, Popara, Milič, Blagojevič, Avbar, Ilič in Kadragič.

GS

OTVORITEV KEGLJIŠČA

4. julija bo odprto kegljišče v Novem mestu. Kot veste, bo pričela trenirati na njem tudi Novoteksova ekipa.

Kegljaški odbor je na svojem sestanku sklenil, da bo trening razdeljen na tri dele: na rekreativni del, kjer bodo lahko kegljali vsi člani kolektiva, ki so člani kluba; na trening ženske ekipe in na trening moške ekipe. Obvestilo, kdaj bomo pričeli s kegljanjem in točen urnik pa bosta izobešena na oglasni deski kegljaškega kluba (na stari vrtarnici). Prosimo vse zainteresirane, naj se drže urnika.

NOVOTEKS - Beti 78:76

V derbiju dveh najboljših slovenskih tekstilnih ekip so tokrat zmagali Novomeščani. Začetek je pripadel domačinom, ki so bili boljši vse do 15. minute srečanja, proti koncu pa so se razigrali Metličani, ki so prvi polčas zaslužno dobili s 42:45. V nadaljevanju so Novoteksovcii povedli z 10 koši razlike in ob koncu slavili zaslužno zmago nad tokrat nekoliko slabšo Beti.

Najboljša pri domačinih sta bila Ivančič - 16 in Poljšak - 14 košev, slede pa: Splichal 4, Seničar 9, Ž. Kovačević 13, Kopač 2, S. Kovačević 16 in Počrvina 4.

Lesonit - NOVOTEKS 62:60

Igralcem Novoteksa v prvem polčasu ni šlo. Bili pa so tudi neborbeni. V nadaljevanju so sicer domačine nekoliko potisnili v obrambo, dali so tudi nekaj

zaporednih košev, toda kaj več jim ni uspelo. Po končani tekmi so Novomeščani vložili protest zaradi materialnega kršenja pravil.

Uspešni so bili: Splichal 8, Ž. Kovačević 11, Kopač 4, S. Kovačević 16, Ivančič 2, Poljšak 7, Pirc 2, Munič 4, Počrvina 4 in Seničar 2.

NOVOTEKS - Marles 106:73

Pred domačo publiko so Novomeščani ponovno zaigrali tako, kot smo jih vajeni gledati. Goste so prekašali v obrambnih in napadalnih akcijah, saj so pod obema košema pobrali skoraj vse žoge, zadevali pa so tudi iz srednje razdalje. Posebno se je izkazal visoki Ivančič, ki je dal tudi največ košev.

Strelci: Seničar 8, Blažič 5, Ž. Kovačević 10, S. Kovačević 22, Ivančič 26, Poljšak 25 in Munič 10.

Kovinotehna - NOVOTEKS 89:88

Ekipi sta bili tokrat povsem izenačeni. Nekajkrat so bili v vodstvu Celjani, nekajkrat pa Novomeščani. V drugem delu so si igralci Novoteksa sicer prigrigali nekaj košev prednosti, vendar so jih predvsem po lastni krivdi tudi izgubili. V zadnjih sekundah pa so srečanje celo izgubili. Tokrat sta se izkazala S. Kovačević in Ivančič.

Koše so dali: Splichal 2, Seničar 10, Ž. Kovačević 11, Kopač 3, S. Kovačević 23, Ivančič 25 in Poljšak 14.

NOVOTEKS - Domžale 89:92

V prvem delu je bila igra slaba in nezanimiva. Gostje so to izkoristili in odšli na odmor s 14 koši prednosti. V nadaljevanju pa se je pričela prava borba: domačini so se močno popravili, v obrambi so zaigrali bolj požrtvovalno, v napadu pa so uresničevali načrt trenerja Petriča. Domžalčane je konec tekme rešil poraza v pokalnem košarkarskem tekmovanju za Slovenijo.

Izkazali so se: Splichal 12, Blažič 16 (najboljši igralec tekme), Pirc 2, Ž. Kovačević 13, Ivančič 14, S. Kovačević 12, Poljšak 4 in Munič 6.

Prvo mesto v Sloveniji

26. junija je bilo v Velenju republiško gasilsko tekmovanje, ki ga je razpisala gasilska zveza Slovenije. Nastopilo je 155 gasilskih društev iz Slovenije, 10 društev pa je bilo iz Avstrije, Nemčije in Madžarske.

Nastopa so se udeležili tudi gasilski veterani, saj je bil najstarejši tekmovalac star kar 81 let!

Naše društvo se je udeležilo tega tekmovanja z moško in žensko desetino. Naši fantje so dosegli tokrat prav gotovo svoj največji uspeh: moška desetina Novoteksa je namreč zasedla prvo mesto v industrijski skupini B in tako postala republiški prvak za 1974 leto! Za svoj uspeh so dobili gasilci zlato plaketo in zlate tekmovalne značke.

Ženska desetina Novoteksa pa je kljub hudi konkurenci zasedla odlično 6. mesto in prejele bronasto odličje.

Ob tem uspehu ter ob že omenjenem v Avstriji, se zahvaljujemo vsem direktorjem tozd, vodjem oddelkov in izmen, ki so kljub raznim težavam omo-

gočili gasilcem redno vadbo, s katero so se vsi usposobili, ter si pridobili znanje in izurjenost.

STANKO V.

Gasilska desetina Novoteksa je na republiškem tekmovanju v Velenju dosegla prvo mesto, na tekmovanju v Avstriji pa srebrno in bronasto odličje

Novoteks

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako prvo sredo v mesecu v nakladi 2600 izvodov. Urejuje ga izdajateljki svet: Franc Pavlin, Teodora Kovačič, Konrad Mehle, Marinka Miklič, Anton Pezdirc, Andrej Počrvina, Slavko Polak in Miran Simič. Odgovorni urednik: Miha Gošnik. Uredništvo in uprava: Novoteks, Novo mesto, Foersterjeva 10. Stavak, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk Novo mesto.